

Motion till riksdagen 2025/26:1653

av **Ludvig Ceimertz och Caroline Högström (båda M)**

Föräldraansvar vid vårdkontakt för 13-åringar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för att ge vårdnadshavarna större möjlighet att hjälpa sina barn med vårdkontakter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att dölja delar av journalen för vårdnadshavare och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Barn i Sverige blir vuxna och myndiga när de fyller 18 år, men i praktiken anses barn bli myndiga när de fyller 13 år gällande vårdkontakter. När ett barn fyller 13 år upphör föräldrarnas rätt att läsa barnens journaler, beställa läkemedel och ordna vårdkontakter. Denna gräns kan skapa problem för barn som är kroniskt sjuka eller inte anses mogna nog att hantera detta på egen hand samt för föräldrar som vill fortsätta att ta sitt föräldraansvar för sina barn.

Det är viktigt att barn får rätt vård och stöd även efter att de fyllt 13 år, särskilt om de inte är mogna nog att ta hand om detta själva. Samtidigt är de flesta föräldrar viktiga stödpersoner i barnets vård och behöver ibland fortsätta att vara delaktiga även efter att barnet blivit tonåring.

Många tonåringar saknar bank-id vilket försvårar vidare kontakt och tillgänglighet till ens journal. Vi har därmed ett glapp i systemet och i en allt mer digitaliserad vård innebär bristen på tillgång till journal och möjligheten att agera ombud åt ett barn via 1177.se en risk för barn som fyllt 13 år och som fortfarande vill och behöver ha sina vårdnadshavares hjälp. De får helt enkelt en sämre tillgång till vård, bokning av tider och möjlighet för den vuxne att ta ett helhetsgrepp om barnets eventuella vårdssituation. Det finns flera exempel där det är av yttersta vikt att föräldrar kan hjälpa sina barn, exempelvis för att förnya recept, boka tider för läkarbesök och vara ett stöd till barnet.

Det finns också exempel där det är viktigt att kunna dölja delar av journalen för vårdnadshavare, då det finns en uppenbar risk att barn i åldern 13–17 år inte skulle söka vård eller hjälp för vissa typer av sjukdomar, psykiskt mående och liknande om föräldrarna ges information. För detta bör det finnas en möjlighet att sekretessmarkera och dölja delar av journalen efter önskemål från barnet vid sådan vårdkontakt. Det kan exempelvis handla om vård kopplad till sexuell och reproduktiv hälsa.

Genom att möjliggöra för föräldrar att ta sitt föräldraansvar för barn över 13 år och samtidigt möjliggöra att delar av journalen döljs för vårdnadshavare kan vi balansera barnets integritet med föräldrarnas förutsättning till föräldraansvar. Därför bör vi förändra lagstiftningen och verka för förbättrat vårdansvar för barn över 13 år.

Ludvig Ceimertz (M)

Caroline Högström (M)